

РІЧНИЙ ЗВІТ 2023

ЗМІСТ

Про нас	4
• Український ПЕН у 2023 році	5
• Простір PEN Ukraine	6
• Сайт Українського ПЕН	7
• ПЕН-бус	7
Програми Українського ПЕН	8
• Підтримка літературної спільноти в Україні	8
• Волонтерські поїздки на деокуповані та прифронтові території	9
• “Незламні бібліотеки”	10
• In Solidarity With Ukraine	13
Документування злочинів росії проти української культури та медіа	16
• Моніторинг злочинів росії проти українських культурних діячів та журналістів	16
• “Люди культури, яких забрала війна”	16
• “РЕСвієм: онлайн-меморіал пам’яті загиблих журналістів”	18
• Newsletter: Russia’s War Against Ukraine	19
• Інтернет-сторінка Stop War In Ukraine	19
• Вуличні фотовиставки The War Is Not Over Yet	20
Медіапроєкти Українського ПЕН	22
Проєкти, пов’язані з правами людини та свободою слова	26
Заяви та звернення	29
Культурні проєкти	30
• “Мереживо”	37
• Інтелектуальні вечори у Просторі PEN Ukraine	38
• “Поезія і музика для ЗСУ”: благодійні квартирники ПЕН	40
• Серія “Бібліотека Українського ПЕН”	41

Премії Українського ПЕН	43
Налагодження міжнародного культурного співробітництва	47
• VII Регіональна зустріч ПЕН-центрів	48
Заплановано у 2024 році	51
Інституційні партнери	53
Медіапартнери	54
Партнери проєктів і премій	55
Виконавча Рада	58
Адміністративна команда	59
Контакти	60

ПРО НАС

Український ПЕН — культурна і правозахисна громадська організація, що об'єднує українських журналістів, письменників, науковців, видавців, перекладачів, правозахисників. Є одним із 146 національних центрів Міжнародного ПЕН.

Діяльність ПЕН в Україні в умовах війни спрямована на:

- підтримку літературної спільноти в Україні;
- інформування міжнародної аудиторії про війну росії проти України;
- проговорення і фіксацію досвіду, який переживають сьогодні українці;
- документування злочинів росії проти українських медіа та культури;
- відновлення культурного життя в Україні.

Організація налічує **163** автори та авторки.

До спільноти ПЕН 2023 року приєдналися **Володимир Арєнєв, Ярина Груша, Ірина Дмитришин, Теодозія Зарівна, Дмитро Лазуткін, Марк Лівін, Анна Малігон, Оксана Мамченкова, Олександра Матвійчук, Богдана Матіяш, Ганна Осадко, Лесик Панасюк, Марина Пономаренко, Роксолана Свято, Людмила Таран, Світлана Тараторіна та Ярина Черногуз.**

2023 року Росія забрала життя двох авторів ПЕН – **Вікторії Амеліної (1986-2023)** та **Ігоря Козловського (1954-2023)**.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЕН У 2023 РОЦІ

163

автори та авторки у спільноті Українського ПЕН

9

літературно-волонтерських поїздок на прифронтові та деокуповані території України

15 000

кілометрів, які проїхав ПЕН-бус дорогами України

46

стипендій українським авторам на загальну суму 1 350 000 грн

12 000

книжок українською мовою для пошкоджених бібліотек

25 000

книжок англійською мовою від Book Aid International

37

бібліотек, у яких відбулися зустрічі з авторами ПЕН

33

іноземні автори, які відвідали Україну

27

культурних і правозахисних проєктів і програм

понад

100

культурних і правозахисних офлайн- та онлайн-подій

35

публічних подій у просторі PEN Ukraine

понад

100

українських та іноземних партнерів

понад

500

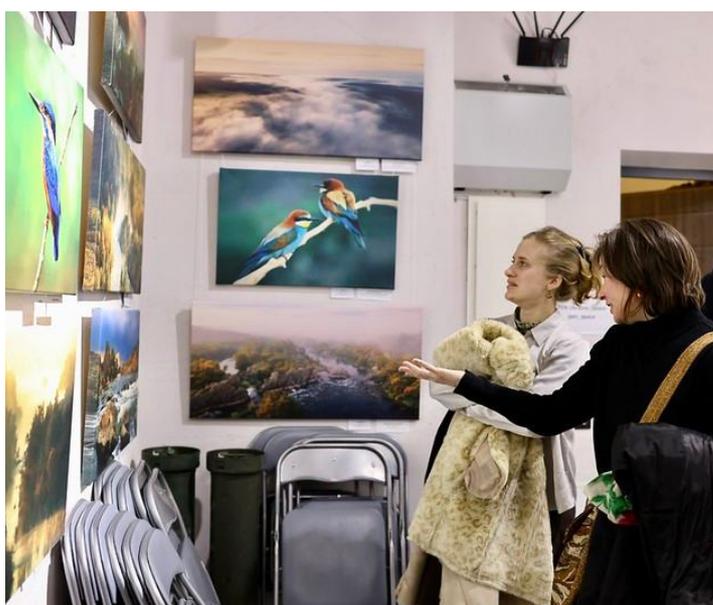
згадок про роботу ПЕН у медіа

ПРОСТІР УКРАЇНСЬКОГО ПЕН

вул. Лук'янівська, 14а, Київ

2023 року Український ПЕН ще більше розвивав власний простір, який став одним із найактивніших культурних центрів Києва, де щотижня відбуваються презентації, дискусії, поетичні читання, літературно-музичні квартирники, кінопокази та виставки.

САЙТ УКРАЇНСЬКОГО ПЕН

pen.org.ua

- розділ “Публікації” зі статтями, есеями, репортажами, інтерв’ю та добірками віршів;
- розділ “Думки” з колонками авторів ПЕН;
- моніторинг медіавтрат та злочинів росії проти української культури;
- підготовлено **83 новини та 75 публікацій**.

Редакторки – Ганна Устинова, Діана Делюрман

ПЕН-БУС

Із серпня 2023 року в Українського ПЕН з’явився автобус, яким адмінкоманда та автори організації їздять у волонтерські поїздки, возять закордонні делегації та доставляють книжки бібліотекам. 2023 року ПЕН-бус здійснив 11 поїздок на звільнені та прифронтові території України.

ПРОГРАМИ УКРАЇНСЬКОГО ПЕН

ПІДТРИМКА ЛІТЕРАТУРНОЇ СПІЛЬНОТИ В УКРАЇНІ

3 березня 2022 року в Українському ПЕН діє внутрішня програма фінансової підтримки для українських авторів, які опинилися у скрутній ситуації через війну.

2023 року Український ПЕН надав **46 стипендій** українським авторам у рамках програми **PEN Ukraine Emergency Fund** на загальну суму 1 350 000 грн.

Програму PEN Ukraine Emergency Fund підтримали своїми внесками **PEN America, PEN Berlin, Fundacja Open Culture, Razom for Ukraine, Thames & Hudson, Stavanger International Festival of Literature and Freedom of Speech Kapittel, translit e.V.,** літагенція **Curtis Brown, Андрій Курков, Луціє Ржегоржікова та Адам Поморський.**

Окрім того, Український ПЕН став партнером Програми підтримки української літературної спільноти від Шведського ПЕН, у рамках якої **40 українських авторів** отримали стипендії розміром 1 000 євро.

ВОЛОНТЕРСЬКІ ПОЇЗДКИ НА ДЕОКУПОВАНІ ТА ПРИФРОНТОВІ ТЕРИТОРІЇ

Ініціатива розпочалася у червні 2022 року з поїздки авторів ПЕН до Харкова. До кожної поїздки долучаються українські та іноземні письменники і журналісти.

Волонтерські поїздки мають на меті:

- давати відчуття контексту, розуміння, чим живе сьогодні Україна;
- сприяти мережуванню і появі нових ініціатив у середовищі інтелектуалів, культурних менеджерів, громадських активістів, волонтерів, військових, місцевої влади;
- надавати волонтерську допомогу від письменників і журналістів для гуманітарних і військових потреб у регіоні;
- збирати історії людей, які пережили окупацію чи блокаду своїх міст;
- підтримувати пошкоджені чи зруйновані бібліотеки – культурні центри в цих населених пунктах у рамках програми «Незламні бібліотеки»;
- документувати злочини росії проти української культури.

3 грудня 2022 року відбулося **9 волонтерських поїздок** ПЕН на Миколаївщину, Херсонщину, Чернігівщину, Сумщину, Дніпровщину, Харківщину, Донеччину та Запоріжжя.

Участь у поїздках узяли **37 авторів та працівників ПЕН**, а також іноземних письменників та журналістів. У рамках поїздок відбулися **23 події** у бібліотеках, зустрічі з військовими та волонтерами.

ПЕН передав волонтерам і військовим засоби гігієни, їжу, генератори, зарядні станції, медичне обладнання, мінімийки, прожектори для ППО, тренувальні турнікети, павербанки, термоси та ліки.

Координатор – Максим Ситніков

За підтримки Міжнародного фонду "Відродження" та Міжнародного ПЕН

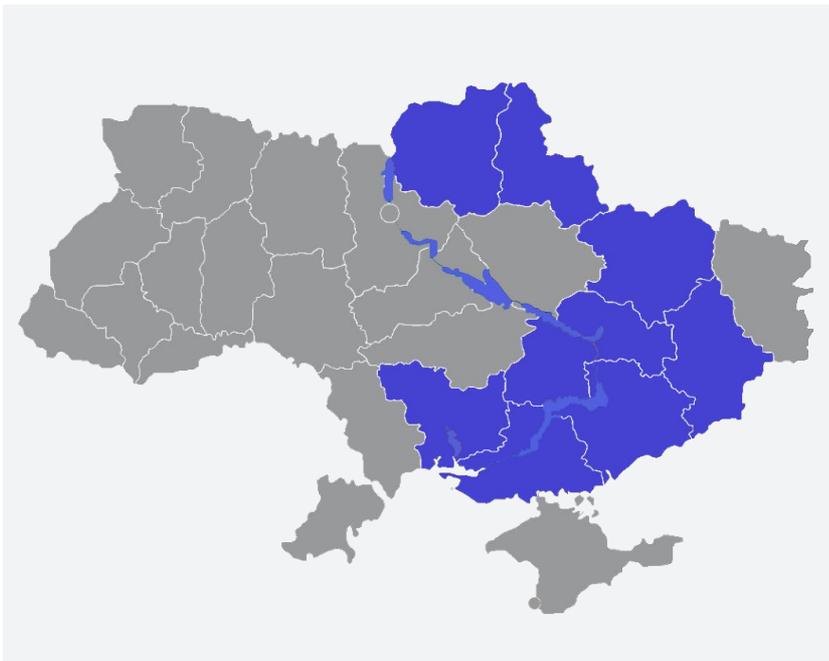
“НЕЗЛАМНІ БІБЛІОТЕКИ”

Восени 2022 року Український ПЕН розпочав безстрокову програму підтримки українських бібліотек, які постраждали внаслідок війни росії проти України.

Від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну повністю зруйновано або частково пошкоджено щонайменше **700 бібліотек**. На окупованих територіях росіяни систематично вилучають і знищують книжки українською мовою та написані українськими авторами.

За підтримки іноземних партнерів, українських видавництв та небайдужих українців ПЕН збирає і передає нові книжки українською й англійською мовами для бібліотек на звільнених та прифронтових територіях.

З 1 грудня 2022 року Український ПЕН придбав і доставив у пошкоджені росією бібліотеки понад **1600 книжок** на суму понад 220 000 грн. Партнерами програми, зокрема, стали **English PEN, видавництво Thames & Hudson, Книжковий Арсенал, видавництво “Дух і Літера”, Ірландський та Нідерландський ПЕН-центри**.

Охоплені області
України:

**Миколаївська,
Херсонська,
Чернігівська,
Сумська,
Дніпропетровська,
Харківська,
Донецька,
Запорізька.**

Окрім того, 2023 року ПЕН організував загальноукраїнські збори книжок для пошкоджених бібліотек, у рамках яких було зібрано: **10 400 книжок**: 1000 – для Чернігова, 2000 – для Миколаївщини, 5000 – для Херсонщини, 500 – для Нікополя, 1400 – для Харківщини та 500 – для Посад-Покровського на Херсонщині.

У листопаді 2023 року британська організація Book Aid International передала для програми **25 000 книжок англійською мовою**, насамперед це видання для дітей і підлітків та книжки для вивчення англійської мови (ініціативу, зокрема, підтримали видавництва Penguin Random House, Oxford University Press, HarperCollins, Macmillan, Unbound). Окрім Book Aid International, партнерами ініціативи стали Міжнародний ПЕН, English PEN та "Гуманітарна Нова пошта".

Під час збору заявок від українських бібліотек на одержання книжок англійською мовою команда ПЕН отримала понад **800 заявок від бібліотек**. Запити на книги варіюються від 3 примірників до 5 000.

"Соціальний проєкт, який об'єднав сотні людей, розпочався зі спонтанної розмови. Ідея народилася миттєво – і ми бачили у наших британських партнерів щире бажання допомогти. Пів року роботи Українського ПЕН, Book Aid International, Міжнародного ПЕН, Англійського ПЕН, десятків видавництв – і тисячі книжок англійською прямують із Лондона до Києва, десятки письменників особисто пакують, відправляють та відвозять книжкові посилки для сотень бібліотек по всій країні. Це історія про індивідуальні зусилля та рішення, які разом складають велику справу"

Володимир Єрмоленко,
президент Українського ПЕН

Амбасадорами ініціативи у Великій Британії стали, зокрема, автори **Александр Маккол Сміт, Едмунд де Вааль, Еліф Шафак**. В Україні програму підтримали письменники **Софія Андрухович, Андрій Бондар, Світлана Тараторіна, актор Ахтем Сеітаблаєв** та інші.

Документальний фільм про ініціативу знімає продакшн ТОВ "Істмен Фіلمс" у співпраці з "ТРО Медіа" та ДП "Кримський дім".

2023 року книги англійською мовою отримали бібліотеки на Донеччині та Дніпровщині. Загалом було передано **4 800 книжок**.

IN SOLIDARITY WITH UKRAINE

Програма, заснована в листопаді 2022 року, має на меті продемонструвати наслідки злочинів російської армії проти України та її культури, надати учасникам іноземних делегацій відчуття контексту та розуміння нинішньої ситуації в Україні в умовах війни.

У межах ініціативи іноземні письменники, журналісти, публіцисти, культурні менеджери та лідери думок зустрічаються з українськими культурними та правозахисними організаціями, військовими журналістами та митцями, відвідують деокуповані та прифронтові міста й села, які постраждали внаслідок війни росії проти України.

3 грудня 2022 року Український ПЕН прийняв у Києві та організував поїздки на деокуповані території для письменників і журналістів зі **США, Великої Британії, Литви, Польщі, Італії, Хорватії, Франції, Чехії, Іспанії, Бельгії, Латвії та Нідерландів.**

Чотири візити у рамках програми було організовано спільно з Українським інститутом за підтримки Prague Civil Society Centre.

Загалом у межах програми Україну відвідали **33 автори.**

"Дорогі колеги, дуже, дуже вам дякую. Ця поїздка змінила моє життя. Я назавжди запам'ятаю вашу відвагу, доброту й силу духу. І неодмінно повернуся. А доти ми в Нідерландах робитимемо все, що зможемо, для України. Всього найкращого!"

Флоріан Якобс,
письменник, директор видавничого відділу
Міжнародної школи філософії (Нідерланди)

"Я повернувся в Італію, переповнений спогадами, емоціями і вдячністю. Працюю над матеріалами про цей неймовірний досвід. Ще раз дякую за все"

Франческо Кямулера,
директор фестивалю Una Montagna di Libri (Італія)

"Візит до України став важливим життєвим досвідом для мене. Говорити на відстані – не те саме, що відчутти наживо та почути з перших вуст про вплив російського вторгнення. Сподіваюся, мені вдалося донести до своїх читачів рішучість і гідність, які я побачив в Україні в ці дні"

Вісент Парталь,
редактор і засновник VilaWeb (Іспанія)

ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ МЕДІА ТА КУЛЬТУРИ

МОНІТОРИНГ ЗЛОЧИНІВ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ДІЯЧІВ ТА ЖУРНАЛІСТІВ

Матеріали моніторинрів [“Журналісти на війні”](#) та [“Люди культури, яких забрала війна”](#) українською та англійською мовами укладаються на основі новин правозахисних організацій та органів влади. Є основою для розсилок Українського ПЕН міжнародній ПЕН-спільноті та для друкованих звітів, що використовуються під час адвокаційної роботи за кордоном.

На момент грудня 2023 року в моніторингах було зафіксовано загибель 70 українських та закордонних журналістів, а також 96 діячів української культури.

Упорядники – Ганна Устинова, Максим Ситніков, Діана Делюрман

“ЛЮДИ КУЛЬТУРИ, ЯКИХ ЗАБРАЛА ВІЙНА”

theukrainians.org/spec/peopleofculture

Спільний проєкт Українського ПЕН та The Ukrainians Media має подвійну мету: зберігати пам'ять про людей, яких українська культура втратила у війні, та водночас свідчити про геноцидальні наміри росії.

Проект втілюється на основі моніторингу культурних втрат, який веде ПЕН.

Це серія портретів, що вимальовуються у процесі вивчення доробку загиблих, розмов із близькими, колегами та поїздки Україною.

"Ми часто говоримо, що наш обов'язок – знати і пам'ятати імена загиблих. Але також важливо, щоб вони не стали для нас лише переліком, статистикою, адже за кожним ім'ям стоять людські долі, мрії, невтілені задуми і незавершені справи. Мета нашого проекту – збирати та ділитися історіями загиблих, щоб їхні голоси й далі звучали серед нас, а їхні справи – тривали"

Тетяна Терен,
виконавча директорка Українського ПЕН

“Як увічнювати пам'ять про наші культурні втрати, коли їх рахунок лише зростає, коли деякі загибелі навіть не можуть бути полічені, адже стаються на окупованих територіях України? Наша оповідь у цій галереї – фрагментарна й неповна. І все ж колективне пам'ятання має починатися зараз. Ця спільна робота пам'яті може стати не просто документуванням, а й оприсутненням”

Саша Довжик,
кураторка проєкту

*Авторки текстів: Саша Довжик, Лена Козар, Мар'яна Матвейчук,
Ганна Устинова*

За сприяння Національного фонду на підтримку демократії (NED)

“РЕСВІЄМ: ОНЛАЙН-МЕМОРІАЛ ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛИХ ЖУРНАЛІСТІВ”

journalistsmemorial.gongadzeprize.com.ua

Від початку повномасштабного російського вторгнення в Україну було вбито 70 українських та іноземних журналістів. Цим проєктом ми вшановуємо пам'ять медійників, які хотіли зупинити агресію.

Наша місія – продовжити справу загиблих журналістів. Розповідати правду, заради якої вони пожертвували своїм життям. Показувати світові справжнє обличчя агресора.

Координаторки – Оксана Мамченкова, Діана Делюрман

За сприяння Національного фонду на підтримку демократії (NED)

NEWSLETTER: RUSSIA'S WAR AGAINST UKRAINE

Онлайн-розсилка для міжнародної спільноти ПЕН, правозахисних організацій та дипломатичних установ англійською мовою. Включає інформацію про злочини росії проти України, українських медіа та української культури, а також важливі інформаційні матеріали англійською та іншими іноземними мовами про ситуацію в Україні та українську культуру.

Протягом 2023 року було підготовлено **13 випусків**.

Автор – Максим Ситніков, редактор – Крістофер Етвуд

ІНТЕРНЕТ-СТОПІНКА STOP WAR IN UKRAINE

war.pen.org.ua

Укладається на основі моніторингів Українського ПЕН щодо злочинів росії проти медіа та культурних діячів в Україні, а також містить посилання на важливі матеріали та інформаційні ресурси, петиції, звернення, добірки видань про Україну англійською мовою і книжок українських авторів, рекомендованих до перекладу.

Автор – Максим Ситніков

ВУЛИЧНІ ФОТОВИСТАВКИ THE WAR IS NOT OVER YET

Фотовиставки "The War Is Not Over Yet. Війна ще не закінчилася" покликані розповісти про тих, завдяки кому світ знає про війну, яку розв'язала росія проти України, – йдеться про журналістів та журналісток, які від початку повномасштабного вторгнення загинули, були поранені, опинилися під обстрілами, у полоні або зазнали переслідувань.

Ці виставки – вияв солідарності з українськими медійниками та медійницями, які борються за правду, ризикуючи власним життям.

3 грудня 2022 року оновлену виставку було показано у **Полтаві, Харкові, Тернополі, Хмельницькому та Києві**.

Організатори: Український ПЕН, Інститут масової інформації, Центр прав людини "ZMINA", Національний музей Революції Гідності, Премія імені Георгія Гонгадзе.

МЕДІАПРОЄКТИ УКРАЇНСЬКОГО ПЕН

■ **“Власні назви”** – спільний проєкт телеканалу “Еспресо” та Українського ПЕН, ведучою якого є віцепрезидентка Українського ПЕН **Мирослава Барчук**. Це серія розмов з українськими і західними інтелектуалами, письменниками, митцями, правозахисниками, де обговорюються, з одного боку, події і суспільні явища сьогодення, а з іншого – історичний контекст, який ці явища сформував.

“Ми аналізуємо історичну точку, в якій перебуває країна, у ширшій оптиці. Проговорюємо те важливе, що було забуте, приховане або заборонене, але сьогодні продовжує впливати на гуманітарний простір і на наше життя. Ця програма – своєрідна ревізія минулого, пригадування свого, повернення підміненим поняттям і стертій пам’яті власних назв; осмислення таких категорій, як спадщина, традиція, історія; прийняття української культури як власної”

Мирослава Барчук,
авторка проєкту

За підтримки мецената Миколи Сушка

■ **“Тут-і-Тепер: історії журналістів на війні”** – це історії про тих, хто висвітлює та осмислює повномасштабне вторгнення росії в Україну, тих, хто знімає та записує історії на передовій і в тилу, хто веде ефіри з укриттів, а також тих, хто долучився до лав ЗСУ. Про вибір кожного і кожної – професійний та особистий.

Формат проекту – подкасти та статті українською і англійською мовами.

2023 року було завершено другий сезон проекту, героями якого стали журналісти **Азад Сафаров, Богдана Неборак, Максим Скубенко, Ірина Шевченко, Віра Курико, Євген Малолетка.**

Сайт: journalistsatwar.gongadzeprize.com.ua

Кураторка – Оксана Мамченкова

За підтримки Фонду розвитку медіа Посольства США в Україні

■ **“Слова і кулі”** – спецпроект медіа “Читомо” та Українського ПЕН про письменників та журналістів, які з початком повномасштабного вторгнення РФ пішли до лав ЗСУ або стали волонтерами. Це серія інтерв’ю з українськими авторами та журналістами, які перебувають у війську або ж займаються активною волонтерською діяльністю. Назва проекту символізує зброю, яку використовували герої та героїні проекту до 24 лютого 2022 року і яку були змушені взяти до рук після початку повномасштабної війни росії проти України.

Протягом 2023 року вийшло 11 текстів, зокрема історії **Сергія Шебеліста**, **Павла Стеха**, **Тетяни Огаркової** та **Володимира Єрмоленка**, **Максима Скубенка**, **Максима Кривцова**, **Євгенії Подобної**, **Катерини Міхаліциної**, **Ярини Черногуз**, **Ігоря Мітрова**, **Петра Яценка**, **Валерія Пузіка**.

За сприяння Національного фонду на підтримку демократії (NED)

■ **#EmptyChairWeek** – у листопаді 2023 року до Дня порожніх стільців ПЕН ініціював інформаційну кампанію пам'яті митців, яких забрала війна. Результати кампанії: 160 згадок у Facebook, Twitter, Instagram, понад 70 згадок в онлайн-медіа, 3 ефіри на радіо, понад 30 відомих амбасадорів долучилися до ініціативи.

■ **“Близькі”** – цикл діалогів від Kult: Podcast та Українського ПЕН.

Kult: Podcast розпочинався як розмови про класиків світової та української літератури, філософії та мистецтва. Тепер співавтори подкасту **Тетяна Огаркова** та **Володимир Єрмоленко** пропонують слухачам діалоги з нашими сучасницями та сучасниками. Перші розмови – з письменницями **Катериною Калитко** та **Катериною Міхаліциною**, а також філологом і психоаналітиком **Юрком Прохаськом**.

Найкращі книжки Українського ПЕН за 2023 рік – уже вшосте наприкінці грудня члени ПЕН уклали список видань, які стали їхніми читацькими відкриттями протягом року. Традиційно до переліку ввійшли прозові й поетичні новинки, переклади, нонфікшн, твори для дітей, мистецькі видання і гуманітаристика. 2023 року добірка налічувала **179 книжок**.

ПРОЄКТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ ТА СВОБОДОЮ СЛОВА

IV Медіадні Премії Гонгадзе у КМБШ (25-26 лютого)

Конференція про виклики і тенденції в медіапросторі за участі журналістів, редакторів та спільноти відповідального бізнесу.

Журналісти, медіаексперти та підприємці говорили про те, як повномасштабне вторгнення вплинуло на українське медіаполе, як світові медіа говорили про Україну і як Україна розповідала про себе світові, а також про те, як змінилися за цей час самі журналісти.

Участь у Медіаднях узяли 16 спікерів з України, Великої Британії та США.

Кураторка – Оксана Мамченкова

За сприяння Національного фонду на підтримку демократії (NED)

Акція "Листи до вільного Криму" (лютий-травень)

У рамках спільної ініціативи Представництва Президента України в АР Крим, Центру прав людини ZMINA та Українського ПЕН усі небайдужі могли написати листа незаконно ув'язненим українцям, яких окупаційні адміністрації утримують в окупованому Криму або депортували на територію РФ. Протягом акції організатори збирали листи та передавали їх у місця незаконного утримання кримських політв'язнів.

Мета ініціативи "Листи до вільного Криму" – нагадати про українських бранців Кремля, продемонструвати, що ними цікавляться та про них турбуються.

У рамках акції понад **350 паперових та електронних листів** надійшли з материкової частини України, Польщі, Швеції та Таїланду.

Акція пам'яті Георгія Гонгадзе у Києві (16 вересня)

2023 року виповнилося 23 роки від дня викрадення та вбивства українського журналіста Георгія Гонгадзе. Правозахисні, медійні організації та колеги традиційно вшанували пам'ять Георгія, а також усіх убитих журналістів біля могили Гонгадзе на Подолі у Києві.

Водночас організатори акції нагадали і про ув'язнених кримських журналістів, які віддали свою свободу за право розповідати, що відбувається на окупованому півострові.

“В акції “Україна без Кучми”, яка була реакцією на вбивство Георгія Гонгадзе, почало народжуватися українське громадянське суспільство. З тих протестів початку 2000-х виросли і два українські Майдани. Історія життя і трагічної загибелі Георгія дає нам усім важливий урок. Свобода слова придушується поступово і непомітно, «відкушується» маленькими шматочками, а повертається великими жертвами, іноді – ціною життя. Тому не можна віддавати свободу слова, толерувати політичну цензуру чи самоцензуру, якими б димами війни вони не прикривалися”

Мирослава Барчук,
журналістка, телеведуча, лауреатка Премії імені Георгія
Гонгадзе-2021

Організатори акції: Премія імені Георгія Гонгадзе, Український ПЕН, ZMINA та Інститут масової інформації

ЗАЯВИ ТА ЗВЕРНЕННЯ

[Правозахисники закликають звільнити незаконно засудженого окупантами військовополоненого Максима Буткевича](#) (березень 2023)

[Заява правозахисних організацій з приводу ненадання медичної допомоги незаконно ув'язненій громадянській журналістці Ірині Данилович](#) (березень 2023)

[Заява правозахисних організацій з приводу ув'язнення кримсько-татарського громадянського журналіста Амета Сулейманова](#) (квітень 2023)

[Ми відповідаємо перед своїм народом: заява Виконавчої Ради Українського ПЕН](#) (травень 2023)

[Заява Українського ПЕН та Truth Hounds щодо російського ракетного обстрілу Краматорська](#) (червень 2023)

[Заява щодо розгляду московським судом апеляції на вирок Максиму Буткевичу](#) (серпень 2023)

[Україна повинна перемогти: резолюція VII Регіональної зустрічі ПЕН- центрів](#) (листопад 2023)

КУЛЬТУРНІ ПРОЄКТИ

У Фестиваль "Дні есеїстики" в рамках Премії імені Юрія Шевельова (грудень)

У межах "Днів есеїстики" в Києво-Могилянській Бізнес-Школі відбулися дискусії, лекції та зустрічі з українськими авторами-есеїстами. Учасниками фестивалю стали, зокрема, **Ірина Цілик, Софія Андрухович, Ірина Славінська, Юрко Прохасько, Віталій Портников, Павло Казарін, Андрій Гуменюк, Анатолій Дністровий, Олександр Михед, Мирослав Лаюк, Вахтанг Кебуладзе, Богдана Неборак, Євгеній Стасіневич, Саша Довжик, Олександр Савчук, Тарас Лютий, Тамара Гундорова, Оксана Семенік.**

*Кураторкою фестивалю стала письменниця, журналістка та радіоведуча **Олена Гусейнова.***

“Головними поняттями цьогорічного фестивалю стали інтенсивність та фрагментарність: інтенсивність нашого бажання тримати досвід зафіксованим; фрагментарність, з якої він піддається фіксації. Поки я думала над програмою, то тримала в голові есей Вікторії Амеліної, в якому вона писала про вибір мовчання, що стоїть за кожним нашим рухом і словом. Здається, інтенсивність нашого читання тримається на спробі віднайти ці зони мовчання в текстах колег, друзів чи тих, про кого ми ніколи не думали як про есеїстів чи взагалі письменників”

Олена Гусейнова,
кураторка фестивалю

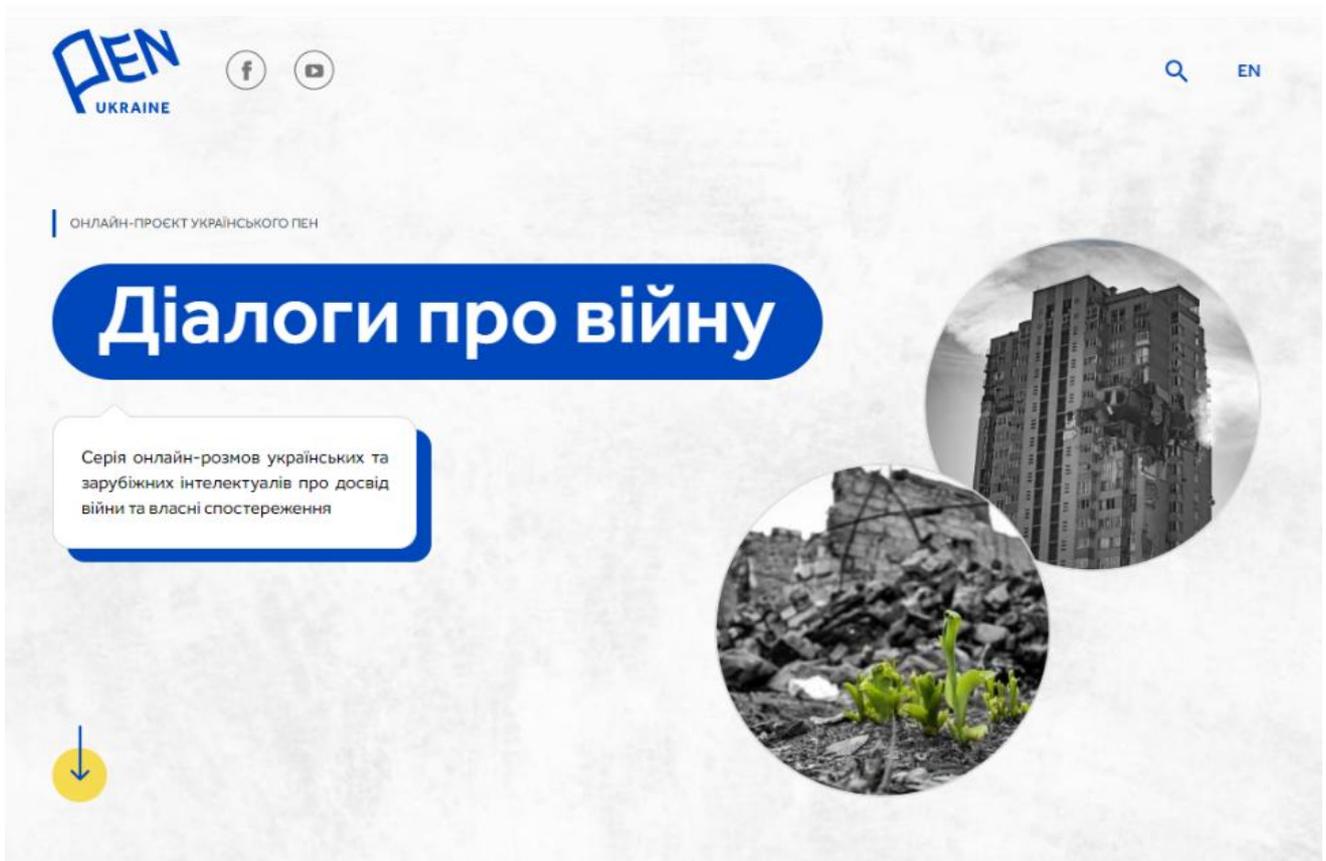
Організатори: Український ПЕН та Києво-Могилянська Бізнес-Школа

■ **Онлайн-проект “Діалоги про війну / Dialogues on War”**

dialoguesonwar.pen.org.ua

“Діалоги про війну” – серія онлайн-розмов англійською, розпочата Українським ПЕН після того, як 24 лютого 2022 року збройні сили РФ почали повномасштабне вторгнення на територію України. У межах проекту українські та закордонні інтелектуали говорять про досвід воєнного часу, а також обмінюються думками та спостереженнями.

Загалом у рамках проекту було записано **44 розмови**, 9 з яких – 2023 року. Героями проекту 2023 року, зокрема, стали письменники, журналісти, правозахисники, культурні менеджери, історики **Оксана Розумна, Пітер Годвін, Юлія Мусаковська, Дейв Еггерс, Оксана Луцишина, Арундаті Рой, Марія Томак, Крістіна Лемб, Олеся Хромейчук, Тімоті Ґартон Еш, Олександра Матвійчук, Енн Епплбом, Володимир Єрмоленко, Тімоті Снайдер** та ін.

Окрім відеодіалогів, у рамках проекту готуються текстові версії розмов українською та англійською мовами, а також написані спеціально для проекту есеї. Підсумком проекту стане книжка з розмовами та есеями, що з'явиться 2024 року у видавництві Vivat.

Координаторка – Оксана Мамченкова. Ведуча – Ольга Муха

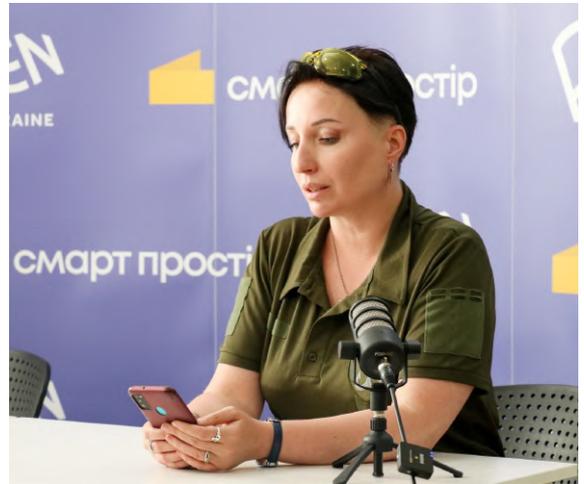
Партнери: Міжнародний ПЕН, Американський ПЕН, Український Інститут, Український Інститут у Лондоні, Український науковий інститут Гарвардського університету

За підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні

“Інтелектуальні студії у Smart Просторі” на Полтавщині

Smart Foundation та Український ПЕН продовжили серію зустрічей з українськими інтелектуалами в сучасній бібліотеці “Smart Простір” на Полтавщині.

Учасниками проєкту 2023 року стали, зокрема, письменники **Андрій Любка, Владимир Арсенієвич, Ірина Цілик, Павло Коробчук, Катерина Калитко, Тетяна Огаркова, Володимир Єрмоленко, Галина Крук, Анатолій Дністровий, Світлана Поваляєва, Мар’яна Савка, Марина Гримич, Олена Гусейнова, Ростислав Семків, Олена Стяжкіна**. Загалом відбулося **13 заходів** протягом року.

Фестиваль "Протасів Яр" пам'яті Романа Ратушного (травень-вересень)

Український ПЕН став партнером мистецько-правозахисного фестивалю, який було засновано громадською організацією "Захистимо Протасів Яр" і громадою Протасового Яру за сприяння Міжнародного фонду "Відродження".

Мета фестивалю – поширення ідеї громадського активізму, сили локальних громад, об'єднань небайдужих громадян, а також історії про те, як зусилля однієї людини або малої групи людей, їх віра і відчуття відповідальності за власний дім можуть змінити власний район, місто та всю Україну. Захід популяризує правозахисні ініціативи, українську історію, сучасне і традиційне мистецтво та плекає пам'ять про громадського активіста і військового **Романа Ратушного**, справа якого триває й після його смерті.

До координаційної ради фестивалю ввійшли Світлана Поваляєва, Юлія Бартле, Артур Харитонов, Мирослава Барчук, Яна Безсмертна, Тетяна Терен, Вікторія Амеліна, Тетяна Власова.

Фестиваль включає кілька напрямків: мистецький, демократії і прав людини та історичний.

Учасниками першого фестивалю, зокрема, стали **Тарас Лютий, Вахтанг Кебуладзе, Володимир Єрмоленко, Станіслав Асєєв, Ігор Козловський, Алім Алієв, Мар'яна Садовська, Наталка Ворожбит, Софія Безверха, Римма Зюбіна, гурти "ТЕЛЬНЮК: Сестри", ЩукаРиба, "Хорея Козацька", Grozovska Band, KOZAK SYSTEM** та ін.

■ **VydelkaFest у Вилковому (14-16 липня)**

ПЕН став партнером першого фестивалю української культури Vydelka, заснованого військовим та громадським діячем **Сергієм Гнезділовим**.

У рамках фестивалю були показані сучасні кінострічки, проводилися лекції та дискусії, а також виступи музичних гуртів.

У фестивалі взяли участь, зокрема, режисери **Максим Наконечний, Наріман Алієв, Василь Барков**. Свою поезію читали **Катерина Калитко, Світлана Поваляєва, Мар'яна Савка**. До музичної програми ввійшли **"Пиріг і Батіг", "Степан Пантера"**, співак і композитор **Борис Севастьянов**, львівське тріо **"Мар'яничі"**.

■ **Пазли "Від Сквороди до сьогодні: 100 знакових творів українською мовою"**

Ініціатива Ukrainian Puzzles, в основі якої – однойменний проєкт Українського ПЕН та медіа The Ukrainians. Частина накладу Український ПЕН передав бібліотекам в Україні в рамках ініціативи **"Незламні бібліотеки"**.

■ Спеціальна програма Українського ПЕН на "Книжковому Арсеналі" "Пам'ять говорить"

На XI Міжнародному фестивалі "Книжковий Арсенал", що тривав у Києві з 22 до 25 червня, відбулися заходи Українського ПЕН, об'єднані концепцією **"Пам'ять говорить"**. Це п'ять подій, під час яких українські та іноземні спікери говорили про пам'ять, яка спонукає нас до відповідальності – перед загиблими і перед нашою культурою.

Зокрема, в рамках спеціальної програми Український ПЕН презентував книжку вбитого окупантами письменника Володимира Вакуленка-К. **"Я перетворююсь... Щоденник окупації. Вибрані вірші"**, збірку нової поезії війни **"Поміж сирен"** та провів літературно-музичний благодійний квартирник.

“МЕРЕЖИВО”

Український ПЕН за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” розпочав четвертий сезон проєкту “Мереживо”.

Мета “Мережива” – підвищити престиж читання у райцентрах України, знайомити мешканців українських містечок із сучасною українською літературою та включити їх у спільне з великими містами культурне поле.

В умовах війни з’явилися нові важливі завдання проєкту: підтримувати місцевих культурних менеджерів та громадських активістів, підсилювати місцеві культурні й волонтерські спільноти, збирати історії людей. Фокусні теми подій: роль літератури і письменників під час війни, проговорення воєнного досвіду і змін, через які проходять сьогодні Україна та українське суспільство.

Український ПЕН розпочав проєкт у 2019 році – тоді в рамках перших двох сезонів українські письменники відвідали 19 містечок у 9 регіонах: Закарпаття, Одещина, Харківщина, Запоріжжя, Херсонщина, Чернігівщина, Полтавщина, Січеславщина, Миколаївщина. Третій сезон відбувся після початку повномасштабної війни росії проти України. Протягом червня-листопада 2022 року українські письменники відвідали 8 регіонів: Тернопільщину, Прикарпаття, Закарпаття, Львівщину, Вінничину, Рівненщину, Буковину, Київщину.

2023 року **Ганна Осадко і Юлія Мусаковська** відвідали містечка Деражня і Ярмолинці на Хмельниччині, **Світлана Тараторіна і Олена Степаненко** – Олександрію і Знам’янку на Кіровоградщині.

Координаторки – Анастасія Левкова, Марія Титаренко

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ВЕЧОРИ У ПРОСТОРІ ПЕН

3 грудня 2022 року в Просторі PEN Ukraine на Лук'янівській, 14а у Києві відбулося **35 подій** – дискусій, презентацій, поетичних вечорів, квартирників та кінопоказів.

2023 року ПЕН спільно з Docudays запустив у своєму просторі кінопокази, в рамках яких ми дивимося та обговорюємо документальні фільми українських та іноземних режисерів про права людини (**4 кінопокази**).

Окрім того, відбулися **7 подій** англійською мовою у партнерстві з UkraineWorld.

Також ПЕН почав організовувати виставки українських художників і фотографів (відбулися персональні виставки **Анатолія Дністрового, Світлани Фесенко та Віктора Гурняка**, а також виставка в рамках правозахисного проекту "**Листи до вільного Криму**").

Протягом року події ПЕН відвідали щонайменше **1 500 осіб**.

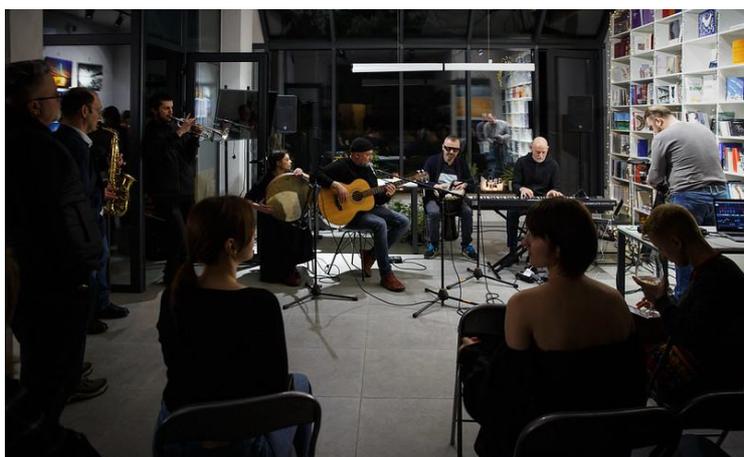
Усі заходи у Просторі PEN Ukraine відбуваються на підтримку ЗСУ або волонтерських організацій, зокрема ми підтримували 2023 року: Kult: Podcast. "Повернись живим", UA Responders, Жіночий волонтерський рух, Фонд Сергія Жадана, збір Дмитра Крапивенка, збір Саїда Ісмагілова, Фонд "Свої", 241-шу бригада сил ТрО ЗСУ, збір Сергія Коробчука, Благодійний фонд "Фортеця 4.5.0", "Сила матерів України", Justice Initiative fund, UA.Ants Українські Мурахи, збір Андрія Любки, "Наша-всюди", збір Дмитра Курико, збір Данила Проскуріна, збір Ярини Черногуз, Нью-Йоркський фестиваль.

Координаторка – Аліса Бондаренко

“ПОЕЗІЯ І МУЗИКА ДЛЯ ЗСУ”: БЛАГОДІЙНІ КВАРТИРНИКИ ПЕН

Ідея літературно-музичних квартирників народилася в Харкові у Квартирі Юрія Шевельова. Там команда та друзі Українського ПЕН збиралися, щоб читати вірші та грати музику під час літературно-волонтерських поїздок на схід України.

3 грудня 2022 року в Просторі PEN Ukraine відбулися **6 благодійних квартирників**, до яких долучилися **9 музикантів і 22 поети**.

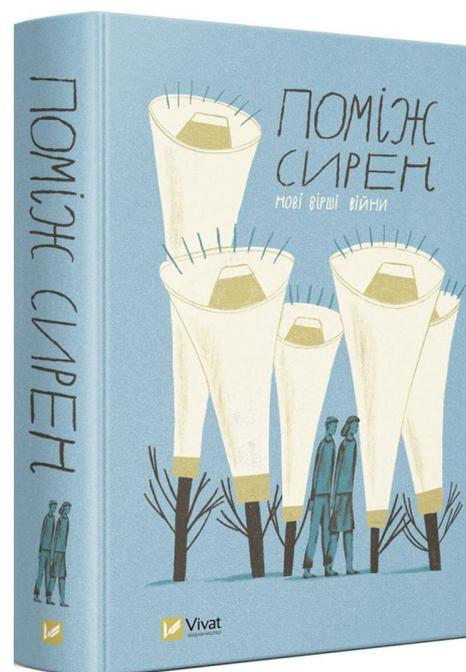

СЕРІЯ “БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОГО ПЕН”

“Поміж сирен. Нові вірші війни” (видавництво Vivat)

Поетична антологія “Поміж сирен” – свідчення великої війни, що мала нас знищити й обнулити українську культуру. Але, всупереч усьому, ми вистояли, а наша поезія звучить надпотужно і щиро, ерихонськими трубами руйнує мури, якими обгороджено душі, сягає сердець. Відкритих. Зболених. Чутливих. Сердець, які поміж сирен вчаться жити далі. Доки триває війна росії проти України, ця антологія не може вважатися повною — нові вірші війни пишуть у ЗСУ поміж виїздами на бойові завдання, в дорозі з гуманітарними місіями, в Україні та поза нею.

Увібравши голоси **59 сучасних українських поетів і поеток**, ця збірка показує, якими ми стаємо в горнілі випробувань: сильними, вразливими, непереможними.

“Це антологія української поезії часу повномасштабного вторгнення росії — поезії, яка постала після 24 лютого 2022 року і приблизно до початку 2023 року. Ідеєю цієї книжки було зібрати все найважливіше, що з’явилося в українській поезії за цей недовгий час. Невдовгий, але дуже інтенсивний. Час, коли ми постали перед такими випробуваннями, які на нашу долю не випадали ніколи. Коли ми постали перед такою інтенсивністю існування, що кожен день нам здавався і досі часто продовжує здаватися викликом, даром, якщо вдається його прожити без стресу, без відчуття небезпеки”

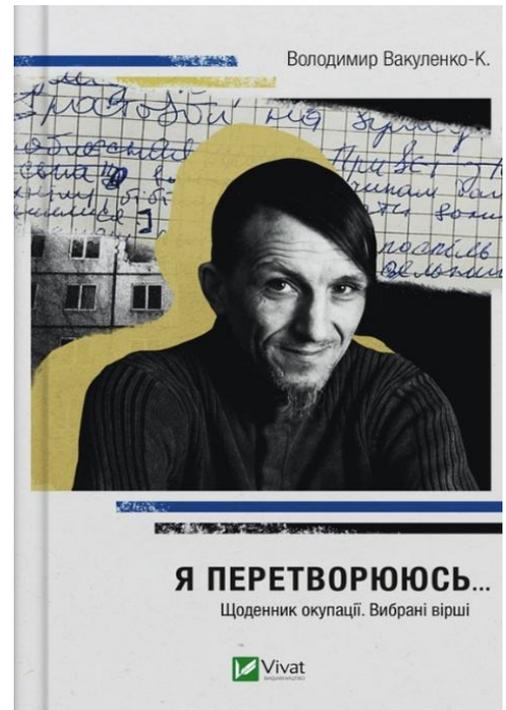
Остап Сливинський,
упорядник книжки, віцепрезидент Українського ПЕН

“Я перетворююсь...Щоденник окупації та вибрані вірші” Володимира Вакуленка

Щоденник Володимира Вакуленка-К. – болючі й правдиві записи, які вмістили в себе його думки та спостереження від початку повномасштабного вторгнення і під час окупації Ізюма та його рідного села Капитолівка на Харківщині. Аж до викрадення рашистами, неминучість якого усвідомлював, як і те, що в нього мало шансів вижити – бо українець, бо волонтер і активіст, бо має гідність. За день до викрадення Володимир закопав щоденник під вишнею на своєму подвір'ї, заповівши батькові: "Коли наші прийдуть – віддаси".

Як воно – жити в окупації? Якими стають люди? Що відкривається перед очима та в серці?

До книжки ввійшли щоденник окупації, вибрана поезія Володимира Вакуленка-К. для дітей і дорослих, а також історії від друзів, колег та очевидців, що занурять у хроніку перших місяців повномасштабної війни росії проти України. Передмову написала Вікторія Амеліна.

ПРЕМІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПЕН

Премія імені Георгія Гонгадзе

Вручається щороку українським журналістам за відданість принципам та цінностям незалежної журналістики. Була заснована 2018 року Українським ПЕН у партнерстві з Києво-Могилянською Бізнес-Школою, Асоціацією випускників Києво-Могилянської Бізнес-Школи та виданням "Українська правда". 2023 року лауреатом став журналіст, письменник, ведучий **Богдан Логвиненко**. Урочиста церемонія відбулася 21 травня в Києві.

Премія імені Василя Стуса

Була заснована 1989 року другим президентом Українського ПЕН Євгеном Сверстюком. З 2016 року нею опікуються Український ПЕН, Києво-Могилянська Бізнес-Школа та видавництво "Дух і Літера". Премія вручається авторам (літераторам, митцям, режисерам, музикантам, культурним менеджерам), незалежно від місця проживання, прижиттєво, за особливий внесок в українську культуру та стійкість громадянської позиції. 2023 року лауреатом премії став режисер-документаліст **Сергій Буковський**. Урочиста церемонія відбулася 14 вересня в Києві.

Drahomán Prize

Відзнака для перекладачів з української мови на мови світу, заснована 2020 року Українським інститутом, Українським ПЕН та Українським інститутом книги. Вручається за високу перекладацьку майстерність та внесок у промоцію української літератури за кордоном. Лауреаткою премії за 2022 рік стала перекладачка з української мови на французьку **Ірина Дмитришин**.

Ім'я переможниці оголосили 26 вересня під час урочистої церемонії, яка у співпраці з проєктом Wolne Słowo Gdańsk Miasto Literatury, Kolegium Europy Wschodniej, Stowarzyszenie autorów ZAiKS, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja Liderzy Przemian та Program Study Tours to Poland відбулася у польському місті Гданськ.

Премія імені Юрія Шевельова

Заснована 2013 року Українським ПЕН, Києво-Могилянською Бізнес-Школою, видавництвом «Дух і Літера», Центром юдаїки та Українським науковим інститутом Гарвардського університету. Нагорода носить ім'я Юрія Шевельова, який започаткував модерну українську есеїстику, та відзначає внесок у невід'ємні для цього жанру цінності: незалежність думки та витонченість стилю.

2023 року премію отримав письменник, культуролог та культурний менеджер **Олександр Михед** за книжку "Позивний для Йова. Хроніки вторгнення". Спеціальні відзнаки Капітули були присуджені **Андрію Гудимі** (помертньо) та **Андрію Содоморі**, а Спеціальну відзнаку Радіо Культура отримав **Андрій Гуменюк**.

НАЛАГОДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО КУЛЬТУРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Участь у зустрічі PEN America Translation Committee **(січень)**

ПЕН став співорганізатором Української програми на Лондонському книжковому ярмарку **(квітень)**

Участь у Загальних Зборах Шведського ПЕН **(травень)**

Серія подій за участі українських авторів в Українському домі в Данії **(серпень-листопад)**

Участь у Міжнародному ПЕН-Конгресі **(онлайн)**

Партнери Української програми в рамках Дублінського книжкового фестивалю спільно з Ірландським ПЕН **(листопад)**

Партнери події Шведського ПЕН до Дня порожніх стільців та церемонії нагородження лауреата Премії імені Курта Тухольського у Стокгольмі **(листопад)**

Адвокаційна програма в Лондоні спільно з International Centre for Ukrainian Victory: серія зустрічей з політиками, дипломатами, культурними та науковими спільнотами **(січень)**

Ольга Муха, Ірина Старовойт, Галина Крук та Алла Татаренко взяли участь у зустрічі Writers for Peace Committee у Бледі, Словенія **(травень)**

Юлія Мусаковська та Андрій Любка взяли участь у Norsk Litteraturfestival в Осло за сприяння Норвезького ПЕН **(червень)**

Подія пам'яті Вікторії Амеліної в Барселоні в партнерстві з PEN Català **(листопад)**

Подія пам'яті Вікторії Амеліної у Парижі в партнерстві з Eastern Circles, Колумбійським університетом в Парижі та Українським інститутом **(листопад)**

VII РЕГІОНАЛЬНА ЗУСТРІЧ ПЕН-ЦЕНТРІВ

22-25 жовтня у Києві відбулася VII Регіональна зустріч ПЕН-центрів. Започаткована 2014 року як Зустріч ПЕН-центрів Центральної і Східної Європи, ця подія є майданчиком для обговорення викликів для свободи слова і прав людини у регіоні, а також платформою взаємної підтримки. Від початку повномасштабної війни росії проти України Регіональна зустріч відбувається як прояв солідарності міжнародної ПЕН-спільноти з Україною.

Учасниками VII Регіональної зустрічі стали **Петер Міквітц** (ПЕН Фінляндія), **Пер Крістіан Егргорд** (ПЕН Данія), **Анн-Магріт Аустено** (ПЕН Норвегія), **Фарук Шехіч** (ПЕН Боснія і Герцеговина), **Генрік Шьоберг** (ПЕН Швеція), **Софі Зумбуране** (ПЕН Берлін), **Стефан Тодорович** (ПЕН Чорногорія).

Іноземні письменники, журналісти та видавці відвідали населені пункти Київщини та Чернігівщини, де на власні очі побачили наслідки агресії російської армії під час окупації у 2022 році.

У рамках візиту до України учасники зустрілися з представниками правозахисних та культурних організацій: Truth Hounds, Кримська платформа, Український інститут, видавництво Vivat, Український інститут книги, видавництво "Лабораторія". Також відбулися дві дискусії на тему "**Європа та війна**", на яких говорили про те, як політичні режими у різних країнах впливають на колективну та індивідуальну історичну пам'ять, а також про мистецтво як інструмент рефлексії. Модерували розмови **Володимир Єрмоленко та Ірина Славінська**.

Окрім того, під час Регіональної зустрічі було організовано публічні інтерв'ю. Правозахисник, заступник генерального директора Українського інституту **Алім Алієв** розповів про ситуацію зі свободою слова та правами людини в окупованому росією Криму.

Михайло Палінчак, один із перших фотографів, який увійшов до деокупованої Бучі, і його шокуючі кадри наслідків агресії росіян облетіли світ, говорив про етику знімання війни.

“Безмежно дякую всій чудовій, неймовірній команді Українського ПЕН за щедрість, гостинність, бездоганне планування та постійну боротьбу за Україну. Я вражений вашою працею й самовідданістю і вдячний за можливість відвідати вашу прекрасну країну. Сподіваюся скоро приїхати знову. З любов'ю”

Генрік Шьоберг (ПЕН Швеція)

“Я мав за честь бути з вами в Києві. Дякую за вашу щедрю гостинність. Мене неймовірно вразило ваше бажання робити все з усмішкою в ці важкі часи. Ще раз дякую вам. Бережіть себе, я певен, що ми ще зустрінемося. Слава Україні!”

Фарук Шехіч (ПЕН Боснія і Герцеговина)

“Дякую чудовій команді Українського ПЕН за неймовірну роботу в цей складний і жорстокий час, за щедрю гостинність і натхнення”

Софі Зумбуране (ПЕН Берлін)

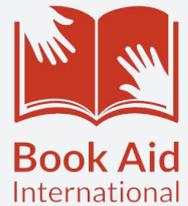
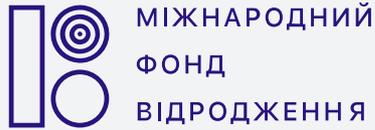
За сприяння Міжнародного ПЕН та Національного фонду на підтримку демократії (NED)

ЗАПЛАНОВАНО У 2024 РОЦІ

- Продовження програми “Незламні бібліотеки” та партнерства з Book Aid International
- Продовження літературно-волонтерських поїздок авторів ПЕН до українських міст і містечок
- Продовження проєкту “Люди культури, яких забрала війна” **(спільно із The Ukrainians Media)**
- Stories of Resilience: Резиденція для українського автора в Лондоні у партнерстві з English PEN
- Партнерський проєкт з французькою фотоагенцією MYOP **(лютий)**
- Запуск Читацького ПЕН-клубу **(лютий)**
- Другий фестиваль-воркшоп для молодих авторів “Прописи” в Івано-Франківську **(березень)**
- Збірка історій, щоденників та листів ув’язнених журналістів в окупованому Криму **(спільно із The Ukrainians та Vivat)**
- Підсумкове книжкове видання проєкту “Слова і кулі” **(спільно з “Читомо” та Vivat)**
- Підсумкове видання проєкту “Діалоги про війну” **(спільно з Vivat та Українським інститутом Гарвардського університету)**
- Продовження четвертого сезону проєкту “Мереживо” **(поїздки на Черкащину, Чернігівщину, Полтавщину та Одещину)**
- Продовження програми In Solidarity With Ukraine: чекаємо на делегації авторів із **ПАР, Нігерії, Індії, Аргентини та Бразилії**

- Програма стипендій для українських нонфікшн-авторів у партнерстві з Norwegian Non-fiction Writers and Translators Association
- VIII Регіональна зустріч ПЕН-центрів в Україні (**травень**)
- Спеціальна програма Українського ПЕН “Тривання пам’яті” на “Книжковому Арсеналі” (**травень**)

ІНСТИТУЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

МЕДІАПАРТНЕРИ

Протягом року про проекти й діяльність Українського ПЕН вийшло **понад 500** згадок в українських та зарубіжних медіа (онлайн, друковані, телебачення, радіо). Матеріали публікувалися зокрема у таких країнах: Велика Британія, Данія, Іспанія, Італія, Нідерланди, США, Франція тощо. Серед зарубіжних медіа Український ПЕН у 2023 році працював зокрема із ***De Groene Amsterdammer, El Confidencial, El Pais, Linkiesta, The Telegraph, The Washington Post*** та іншими.

Головні медіапартнери в Україні: **Радіо Культура, Сенсор, Суспільне Культура, Еспресо, Українська правда, Читомо, UkraineWorld, Hromadske, The Ukrainians Media.**

ПАРТНЕРИ ПРОЄКТІВ І ПРЕМІЙ

- Апостолівська міська громада
- Арт-клуб "Пінтагон"
- Асоціація випускників Києво-Могилянської Бізнес-Школи
- Балаклійська центральна районна бібліотека
- Благодатнівська сільська бібліотека Чернобаївської сільської ради
- Благодійний фонд "Дітям Нікополя"
- Благодійний фонд "Імпульс.UA"
- Благодійний фонд "Шанс на життя"
- Book Aid International
- Видавництво Vivat
- Видавництво "Дух і Літера"
- Видавництво Старого Лева
- Відділ культури Слов'янської міської ради
- Відділ культури, молоді, спорту та туризму Балаклійської міської ради
- Департамент реалізації гуманітарної політики Херсонської ОДА
- Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова
- Волонтерське об'єднання "Балсанка"
- Волонтерське об'єднання "Доброчинець"
- Галичинівська ОТГ
- Глухівська центральна районна бібліотека
- ГО "Захистимо Протасів Яр"
- ГО "Крамчари"
- Eastern Circles
- English PEN
- Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека
- Зеленодольська міська громада
- Інститут Масової Інформації
- International Centre for Ukrainian Victory
- Капитолівська сільська бібліотека
- Квартира-резиденція Юрія Шевельова
- Києво-Могилянська Бізнес-Школа
- Книжковий Арсенал
- Columbia University in Paris

- Комишуваська ЦБС
- Кримський Дім
- Kult: Podcast
- Культурно-громадський центр "Шелтер+"
- Lviv Book Forum
- Lviv Media Forum
- Літагенція Curtis Brown
- Марганецька публічна бібліотека
- Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека
- Міська дитяча бібліотека м. Кривий Ріг
- Музей "Літературне Придніпров'я"
- Національний музей Революції Гідності
- Національний університет «Києво-Могилянська академія»
- Нікопольська ЦБС
- Онлайн-видання The Ukrainians
- Онлайн-видання Reporters
- Онлайн-видання "Читомо"
- Охтирська публічна бібліотека
- PEN America
- PEN Berlin
- PEN Català
- PEN Ireland
- PEN Sweden
- Первомайська міська громада
- Посад-Покровська сільська бібліотека Чорнобаївської сільської ради
- Представництво Президента України в АР Крим
- Радіо Культура
- Razom for Ukraine
- Савинська селищна громада
- Свято-Дмитрівська парафія Харкова
- Smart Prostir
- Снігурівська міська громада
- Старосалтівська публічна бібліотека
- Stavanger International Festival of Literature and Freedom of Speech Kapittel
- Сумська обласна універсальна наукова бібліотека
- Суспільне мовлення
- Телеканал «Еспресо»
- translit e.V.
- Тростянецька публічна бібліотека
- Truth Hounds

- Українським дім у Данії
- Український інститут
- Український інститут у Лондоні
- Український інститут книги
- Український кризовий медіацентр
- Український науковий інститут Гарвардського університету
- Українська правда
- Ukrainian Puzzles
- Ukrainer
- UkraineWorld
- Управління культури, національностей та релігій Миколаївської ОДА
- Управління культури та туризму Чернігівської міської ради
- Fundacja Open Culture
- Харківський літературний музей
- Харківський національний університет ім. В. Каразіна
- Харківська резиденція "Слово"
- Херсонська центральна бібліотека для дітей
- Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім. Б Лавреньова
- Херсонський обласний краєзнавчий музей
- ЦБС Новобаварського району м. Харкова
- Центр прав людини ZMINA
- Центр юдаїки
- Центральна міська бібліотека ім. М.Л. Кропивницького м. Миколаїв
- Центральна міська бібліотека м. Ізюм
- Чернігівська міська бібліотека імені М. Коцюбинського
- Чернігівська міська бібліотека для дітей імені О. Довженка
- Чернігівська обласна бібліотека для юнацтва
- Шевченківська публічна бібліотека

ВИКОНАВЧА РАДА

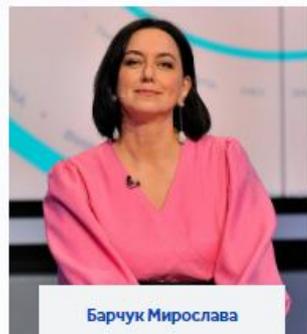
Маринович Мирослав
Почесний президент

Рябчук Микола
Почесний президент

Єрмоленко Володимир
Президент Українського ПЕН

Барчук Мирослава
Віцепрезидентка

Сливинський Остап
Віцепрезидент

Алієв Алім
Член Виконавчої ради

Денисенко Лариса
Членкиня Виконавчої ради

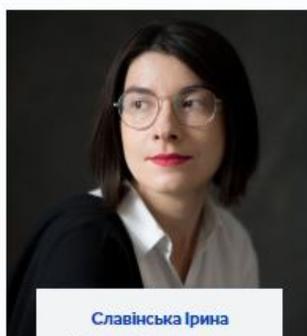
Дністровий Анатолій
Член Виконавчої ради

Калитко Катерина
Членкиня Виконавчої ради

Козловський Ігор
Член Виконавчої ради

Славінська Ірина
Членкиня Виконавчої ради

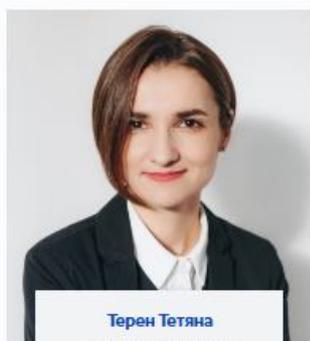

Стех Марко-Роберт
Член Виконавчої ради

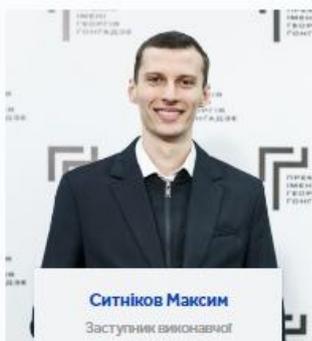

Гнатюк Оля
Радниця Президента

АДМІНІСТРАТИВНА КОМАНДА

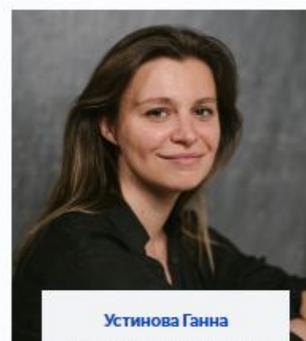
Терен Тетяна
Виконавча директорка

Ситніков Максим
Заступник виконавчої директорки

Бондаренко Аліса
Менеджерка культурних проєктів

Устинова Ганна
Комунікаційна менеджерка

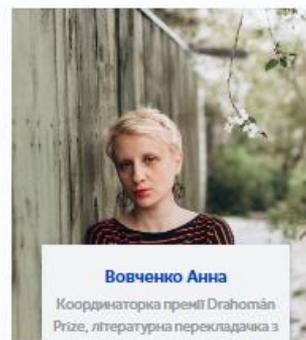
Давиденко Захар
Менеджер соцмереж

Малишева Тетяна
Бухгалтерка

Афанасьєва Софія
Графічна дизайнерка

Вовченко Анна
Координаторка премії Dragoman Prize, літературна перекладачка з англійської та іспанської мов

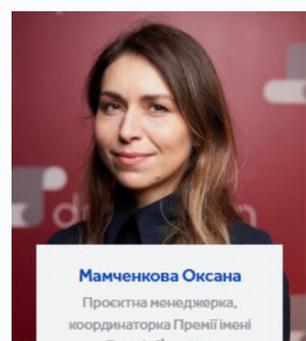
Делюрман Діана
Журналістка, комунікаційна менеджерка Премії імені Георгія Гонгадзе

Катерина Міщук
Консультантка з фандрейзінгу

Анастасія Євстратенко
Менеджерка культурних проєктів

Мамченкова Оксана
Проектна менеджерка, координаторка Премії імені Георгія Гонгадзе

КОНТАКТИ

pen.org.ua

ukraine.pen@gmail.com

www.facebook.com/penclubua
www.instagram.com/pen_ukraine
twitter.com/penukraine